

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-2

BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Stříbrný prsten s kuželovitým butonem zdobený granulací, 9. století. Mikulčice, 3. kostel, hrob 454 (obr. 12, str. 41).
Cover Photography	The silver ring with conical button decorated with granulation, 9 th century. Mikulčice, 3 rd church, grave no. 454 (fig. 12, pg. no. 41).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

ZAŠOVÁ (OKR. VSETÍN)

**Intravilán. Novověk. Klášter. Záchraný výzkum.
Uložení nálezů: Muzeum regionu Valašsko, p. o.**

V rámci připravované rekonstrukce Kláštera sv. Josefa v Zašové (1725–1783) proběhnul předstihový archeologický výzkum, který se soustředil na rajske dvůr. Kvadratura byla v padesátých letech 20. století předlážděna, pravá část prostoru byla zastavěna budovou skladu a studna přebudována na ruční pumpu, přičemž se na její úpravu použili betonové skruže. Po diskuzi s pracovníky památkové péče jsme položili na rajske dvoře tři sondy: S1 – u dveří na dvůr, S2 – u okna v nezastavěné části dvoru a S3 u studny (tato sonda nebyla dokopána z bezpečnostních důvodů).

Výzkum odhalil několik zajímavých faktů ze stavebního vývoje kláštera. Kromě dvou fází dláždění dvoru, u kterých byly kameny kladeny vertikálně, byly doloženy i relikty dalších horizontálně kladených dlažebních prvků, které se vázaly jenom na okolí objeveného schodiště. To mělo původně asi čtyři schody, které se s každým novým předlážděním ztrácely pod podlahou, přičemž v době recentní dlažby byl viditelný jenom nejvyšší schod plnící úlohu nízkého prahu.

Zajímavým objevem bylo také dobové potrubí a pravděpodobně odpadová jáma, která obsahovala velké množství stolní i kuchyňské keramiky, skla a kostí. Jáma pochází pravděpodobně ze zánikového období kláštera, nakolik porušuje i nejmladší dobovou dlažbu.

Pod nejspodnější vertikálně kladenou dlažbou byla vyrovnávací vrstva, která byla tvořena převážně přemístěným podloží smíchaným s hlínou. Pod touto vrstvou bylo již podloží.

Movité nálezy pocházejí v drtivé většině z výše zmíněné odpadové jámy. Keramiku můžeme rozdělit na kuchyňskou, stolovou a stavební. Kuchyňskou keramiku dále dělíme na místní fajáns a režnou keramiku, která byla příležitostně polévaná olovenou glazurou, nejčastěji se zeleným nebo hnědým odstínem. Typologicky převládají hrnce, mísy a misky, talíře, trojnožky a džbány. Stavební keramiku zastupují střešní tašky a fragmenty potrubí.

Sklo je zastoupeno hlavně nádobkami stolního charakteru, několik fragmentů pravděpodobně představuje části oken. Kostí jsou převážně z hospodářských zvířat a snad i z ryb, které mohly pocházet z blízkého klášterního rybníka. Z kovových předmětů jde hlavně o hřebíky a úchyty eternitové střešní krytiny.

Výzkum dokázal, že stavba, minimálně rajskeho dvora kláštera, započala na „zelené louce“ a tedy starší objekty se v prostoru dnešního návrší s největší pravděpodobností nenacházely. Taktéž poukázal

na poměrně rušnou stavební aktivitu v relativně krátkém období existence stavebního komplexu, během kterého plnil svoji původní klášterní funkci.

Samuel Španihel, Tereza Zbránková

Resumé

Zašová (Kat. Zašová, Bez. Vsetín). Neuzeit. Kloster. Rettungsgrabung.

ZLÍN (OKR. ZLÍN)

**Sokolská ulice, parc. č. 678, 53/1. Novověk. Město.
Záchraný výzkum.**

Lokalizace stavby: ZM ČR 1:10 000, list 25-32-16, v ploše mezi body 48/18-50/18-50/17-51/14-48/14 mm od Z/J s. č.

Archeologický výzkum probíhající v ulici Sokolská odhalil přítomnost zahloubeného objektu, v jehož horní části byly situovány dva zvířecí skelety. Na základě ojedinělých artefaktů lze objekt datovat do novověku. Jelikož se kostry nenacházely na dně objektu lze předpokládat, že jáma primárně nesloužila k zakopání uhynulých zvířat, ale k tomuto účelu byla použita až po ztrátě své původní funkce.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Resumé

Zlín (Bez. Zlín), Sokolská Straže, Parz. Nr. 678, 53/1. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

ZLÍN (K. Ú. MALENOVICE U ZLÍNA, OKR. ZLÍN)

„Zadní mezicestí“. Raný středověk, vrcholný středověk, novověk. Sídliště, aktivita. Záchraný výzkum.

Lokalizace stavby: ZM ČR 1:10 000, list 25-31-24, v ploše mezi body 242/100-247/102-254/79-257/79 mm od Z/J s. č.

V průběhu záchraného archeologického výzkumu (viz oddíl Neolit v tomto čísle) byly v kulturní vrstvě objeveny středověké a novověké artefakty. Zatímco raně středověké nálezy lze spojovat s přítomností sídliště na lokalitě, tak vrcholně středověké a novověké artefakty patrně souvisí se zemědělskou aktivitou v daném prostoru.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Resumé

Zlín (Kat. Malenovice u Zlína, Bez. Zlín), „Zadní mezecestí“. Frühmittelalter, Spätmittelalter, Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

ŽEROTÍN (OKR. OLMOUC)

„Cepový rybník“. Středověk. Ojedinělý nález – opasková přezka. Povrchový průzkum.

Z prostoru lesíka při východním okraji katastru obce byla vyzvednuta pomocí detektoru kovů opasková přezka vyrobená ze slitin barevných kovů. Přibližnou polohu nálezů určují na ZM 1:10 000, mapový list 14-44-24, souřadnice 56 mm od Z s. č. a 60 mm od S s. č. Získaný artefakt má oválný tvar a je opatřen odsazenou rovnou trnovou zarážkou zdobenou příčným rýhováním. Na přezku navazuje částečně dochovaná týlní destička s dvěma nýty. Na lící straně destičky se nachází jemná rytá výzdoba. Maximální rozměry artefaktu činí: výška 33 mm a šířka 35 mm, celková váha 9 g (obr. 58). Presentovaný exemplář můžeme zařadit do období vrcholného středověku, blíže pak do 13. až 14. století (cf. Richter 1982, 184, obr. 132: 21; Mazáčová 2012, 57–58, kat. č. 101–105).

Lukáš Hlubek

Literatura

Mazáčová, P. 2012: *Opasek jako symbol a součást středověkého oděvu. Příspěvek k hmotné kultuře českého středověku*. Praha: Unicornis.

Richter, M. 1982: *Hradištko u Davle. Městečko ostrovského kláštera*. Praha: Academia.

Resumé

Žerotín (Bez. Olomouc), „Cepový rybník“. Hochmittelalter. Oberflächensammlung. Einzelfund.

Obr. 58. Žerotín. Přezka.

Abb. 58. Žerotín (Bez. Olomouc). Die Schnalle.